

Sygn. akt I C 1167/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2020 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia SO Ewa Tomczyk

Protokolant sekr. sąd. Dorota Piątek

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2020 roku w Piotrkowie Tryb.

na rozprawie

sprawy z powództwa U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko K. R.

o zapłatę kwoty 405.710,13 zł

1. zasądza od pozwanego K. R. na rzecz strony powodowej U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 405.710,13 (czterysta pięć tysięcy siedemset dziesięć 13/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 maja 2019 r. do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego K. R. do nieruchomości obciążonej hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 605.000,00 (sześćset pięć tysięcy) złotych, ustanowionej na nieruchomości, dla której w Sądzie Rejonowym w Bełchatowie jest urządzona księga wieczysta (...);

2. zasądza od pozwanego K. R. na rzecz strony powodowej U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 31.103,00 (trzydzieści jeden tysięcy sto trzy) złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Ewa Tomczyk

Sygn. akt I C 1167/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 maja 2019 r. pełnomocnik strony powodowej U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. R. kwoty 405.710,13 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 maja 2019 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu wg norm przepisanych z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego K. R. do nieruchomości obciążonej hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 605.000,00 zł ustanowionej na nieruchomości, dla której w Sądzie Rejonowym w Bełchatowie jest urządzona księga wieczysta (...).

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że pozwany zawarł z Bankiem (...)P. S.A. w dniu 11.02. 2011 r. umowę kredytu Nr (...), której warunków pozwany nie dotrzymał, wobec czego umowa kredytu została wypowiedziana, wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny oraz wszczęte postępowanie egzekucyjne, a następnie wierzytelność wynikająca z umowy kredytu została zbyta na rzecz strony powodowej. W wskazano, że żądana pozvem

kwota została ograniczona do kwoty kapitału powiększonego o odsetki ustawowe wyliczone od dnia 26.04.2016 r. do dnia 24.09.2019 r. na kwotę 70.359,35 zł.

W dniu 26 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (k. 52).

Pełnomocnik pozwanego w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, wskazał, że pozew jest sformułowany w sposób niezrozumiały, powód nie wykazał bowiem skąd wynika żądana pozwem kwota, a w sprawie z wniosku (...) SA było prowadzone postępowanie egzekucyjne, z którego wyegzekwowano kwotę 9.535,95 zł, o której powód w pozwie nie wspomina, powód nie sprecyzował poza wskazaniem liczbowymi zadłużenia pozwanego (k. 59 - 62).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.02.2011 r. została zawarta pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. a pozwanym K. R. prowadzącym wówczas działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Budowlano Usługowe (...) umowa kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego nr (...), zgodnie z którą Bank udzielił pozwanemu kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 500.000 zł. Limit został udzielony na okres od 11.02.2011 r. do 10.02.2014 r.

(dowód: umowa kredytu –k. 10-13)

Ponadto wierzytelność z tytułu spłaty kredytu została zabezpieczona hipoteką umowną zwykłą w kwocie 750.000 zł oraz hipoteką kaucyjną w kwocie 605.000 zł wpisaną w dziale III księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Belchatowie nr (...).

(okoliczność niesporna)

Ponieważ pozwany nie wywiązał się z warunków umowy Bank wypowiedział umowę kredytu i wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 5.07.2013 r. stwierdzający zadłużenie pozwanego z tytułu umowy kredytu na kwoty: - 434.202,17 zł z tytułu niespłaconego kapitału oraz – 34.641,57 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 4.07.2013 r. oraz dalszych odsetek od dnia 5.07.2013 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Postanowieniem z dnia 2.08.2013 r. w sprawie sygn. akt I Co 1030/13 Sąd Rejonowy w Belchatowie nadał powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności do kwoty 1.000.000 zł.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny i postanowienie – k. 20-21)

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego toczyło się przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Belchatowie w sprawie Km 2980/13 przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzone na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. postanowieniem z dnia 30.08.2018 r. W toku egzekucji komornik wyegzekwował od dłużnika kwotę 9.535,95 zł.

(dowód: postanowienie - k. 22, adnotacja – k. 21)

W dniu 18.06.2018 r. została zawarta pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A. a stroną powodową umowa, na mocy której (...) zbyło wierzytelność wynikającą z umowy bankowej zawartej z pozwanym na rzecz strony powodowej w łącznej kwocie 569.492,68, w tym 335.350,78 zł z tytułu kapitału wraz z zabezpieczeniami. Wierzytelność wobec pozwanego została oznaczona w załączniku nr 20 do umowy sprzedaży wierzytelności.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności – k. 23 -27, załącznik – k. 28-30, oświadczenia - k. 31- 32)

Pozwany został zawiadomiony o przelewie wierzytelności.

(dowód: pismo strony powodowej z dnia 16. (...). – k. 34)

Powodowy Fundusz został wpisany w miejsce (...) SA jako wierzyciel hipoteczny w księdze wieczystej (...).

(dowód: odpis księgi wieczystej – k. 39-44)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Strona powodowa wywodziła dochodzone tym procesem roszczenie z przepisów o przelewie wierzytelności (art. 509 i 510 k.c.) oraz z faktu zawarcia umowy kredytu pomiędzy poprzednikiem prawnym powodowego Funduszu i pozwanym (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe – tekst jednolity – Dz.U. z 2016 r., poz. 1988).

W myśl art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy kredytu z poprzednikiem prawnym strony powodowej, jak również przelania przez ten Bank na stronę powodową wierzytelności z umowy kredytowej. Obrona pozwanego sprowadzała się do kwestionowania wysokości zadłużenia.

Tymczasem strona powodowa ograniczyła wysokość dochodzonego roszczenia do kwoty kapitału w kwocie 335.350,78 zł powiększonego o należne nieprzedawnione odsetki ustawowe wyliczone od dnia 26.04.2016 r. do dnia 24.09.2019 r. na kwotę 70.359,35 zł. Taki sposób wyliczenia odsetek jest zrozumiały i poprawny co do kwoty.

Jeśli chodzi o wysokość kapitału, wskazać należy, że z bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez poprzednika prawnego strony powodowej wynika, że niespłacony kapitał na dzień wystawienia tego tytułu, tj. na dzień 5.07.2013 r. wynosił 434.202, 17 zł. Z kolei w toku postępowania egzekucyjnego komornik wyegzekwował od pozwanego kwotę 9.535,95 zł.

Wprawdzie wyciąg z ksiąg banku wobec uchylenia art. 95 k.c. prawa bankowego będącego następstwem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 r., P 7/09 nie ma wprawdzie mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 1 a) ustawy Prawo Bankowe), nie mniej kwalifikacja taka nie pozbawia tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności. Ma on moc dowodową dokumentu prywatnego, którego wprawdzie nie dotyczy domniemanie z art. 245 k.p.c., jednakże zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dowód z dokumentu prywatnego może być podstawą ustaleń faktycznych, jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., to jest podlega on ocenie sądu na podstawie wszechstronnego rozważenia całego materiału dowodowego. W swej istocie bankowy tytuł egzekucyjny zawiera złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób, dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych banku. Prowadzenie zaś tych ostatnich poddane jest zarówno regulacji ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2343) oraz rozporządzenia Min. Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. z 2013 r., poz. 329), jak i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 298).

Zaprzeczenie prawdziwości dokumentów, w tym nawet prywatnych, ale sporządzonych przez podmiot profesjonalnie zajmujący się udzielaniem oraz obsługą pożyczek i kredytów nie może polegać na samej negacji istnienia lub wysokości długu, jeśli z pozostałych dowodów przedłożonych przez stronę powodową wynika fakt zawarcia umowy, jej wysokość i ustalone przez strony warunki spłaty, a także wykaz i sposób naliczenia niespłaconego kredytu i odsetek (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 15.10.2018 r., I AGa 117/18, wyrok SA w Łodzi z dnia 6.09.2018 r. I AGa 178/18).

Nadto wskazać należy, że bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 2.08.2013 r. została nadana klauzula wykonalności orzeczeniem sądu. Postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu korzysta zaś z mocy dokumentu urzędowego (art. 244 k.p.c.), z którym wiąże się domniemanie autentyczności i prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone, a zatem wykonalność bankowego tytułu egzekucyjnego odnośnie wskazanego w nim zobowiązania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2010 r., IV CSK 187/10). Zgodnie zatem z tym przepisem uznać trzeba za udowodnione, że w dacie wystawienia tytułu dług pozwanego w stosunku do banku wynosił kwotę tam wskazaną. Fakty zatem zawarte w treści dołączonego do pozwu bankowego tytułu egzekucyjnego, Sąd Okręgowy miał obowiązek uznać za ustalone i to na pozwanym ciążył obowiązek wykazania, że treść tego dokumentu nie jest zgodna z prawdziwym stanem rzeczy (art. 252 k.p.c.).

Skoro zatem pozwany nie kwestionował, że zaciągnął zobowiązanie na kwotę wskazaną w umowie kredytowej i nie przedstawił żadnych dowodów co do spłaty kredytu, natomiast bezsporne było, że komornik wyegzekwował kwotę 9,535,95 zł, to nie może budzić wątpliwości, że wskazana w wyciągu do umowy przelewu wierzytelności kwota zaległego kapitału, tj. 335.350,78 zł może bez żadnych zastrzeżeń przyjęta jako wysokość zobowiązania pozwanego. Wprawdzie okazany na rozprawie w dniu 13.12.2019 r. załącznik nr 1 nazwany listą wierzytelności nie zgadzał się ze znajdującym się w aktach sprawy na k. 28 odwrót wyciągiem w zakresie kwoty odsetek i kosztów ogółem, której to rozbieżności pełnomocnik powoda nie wyjaśnił, jednak wysokość należności głównej była jednakowa. Powód celem udowodnienia wysokości dochodzonego roszczenia przedstawił nadto umowę kredytową. Umowa ta wraz ze wskazanymi wyżej dokumentami tworzą spójną całość, a wskazane w nich cyfry określające zobowiązanie pozwanego powtarzają się.

Wprawdzie pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty złożył wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego na okoliczność wyliczenia wysokości należności wynikającej z umowy kredytu, jednakże wobec faktu, że żądanie pozwu zostało ograniczone jedynie do kwoty nabytego umową przelewu wierzytelności kapitału (niższego niż kwota kapitału wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym) i że pozwany nie przedstawił żadnego dowodu na spłatę zadłużenia, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego zmierzało jedynie do przedłużenia postępowania (art. 235² § 1 pkt 4 k.p.c.). Skoro bowiem pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na spłatę kredytu, to w jaki sposób biorąc pod uwagę materiał dowodowy zgromadzony w sprawie biegły miałby dokonywać wyliczeń. Należy zwrócić uwagę, że w dacie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego (lipiec 2018 r.) wysokość zobowiązania pozwanego z tytułu niespłaconego kapitału wynosiła 434.202,17 zł, mimo prowadzenia od 2013 r. egzekucji (na datę tę wskazuje sygn. akt sprawy egzekucyjnej KM 2980/13), przy czym przez okres 5 lat prowadzenia egzekucji komornik wyegzekwował od pozwanego zaledwie kwotę 9,535,95 zł. Wskazać przy tym należy, że ani pozwany ani jego zawodowy pełnomocnik nie stawili się na żadne z posiedzeń sądowych, pozbawiając się tym samym możliwości przedstawienia choćby twierdzeń co do wysokości kredytu spłaconego przez pozwanego.

Powód jako wierzyciel hipoteczny był uprawniony w myśl art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2204) do wytoczenia przeciwko dłużnikowi hipotecznemu powództwa o świadczenie, celem umożliwienia prowadzenia egzekucji z obciążonej nieruchomości. W takiej sprawie odpowiedzialność pozwanego jest ograniczona tylko do nieruchomości, na której ustanowiona jest hipoteka. Dlatego też należało na podstawie art. 319 k.p.c. zastrzec pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości obciążonej hipoteką. Powód jako wierzyciel hipoteczny korzystał z domniemania z art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, domniemanie to rozciąga się także na wierzytelność zabezpieczoną hipoteką, co sprawia, że wpis hipoteki jest w takim przypadku dla wierzyciela hipotecznego dostateczną legitymacją procesową i przesłanką potwierdzającą zasadność dochodzonego roszczenia.

Podstawą orzeczenia o odsetkach był przepis art. 481 k.c. zgodnie z tym przepisem jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu był przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c., który wyraża zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ pozwany przegrał sprawę, jest zobowiązany do zwrotu poniesionych przez stronę powodową kosztów, na które składa się opłata sądowa od pozwu w kwocie 20.286 zł, wydatek na opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego ustalone na kwotę 10.900 zł stosownie do treści § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. - D.U. z 2018, poz. 265) – łącznie 31.103 zł.

Sędzia SO Ewa Tomczyk

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

9.09.2019 r. Sędzia SO Ewa Tomczyk